

DNA-ONDERZOEK VOOR GENEALOGIE, ARCHEOLOGIE EN LOKALE GESCHIEDENIS

DNA-onderzoek is een spectaculaire nieuwkomer in het genealogisch veld: men kan er familieverbanden mee opsporen en de hele migratiegeschiedenis van de homo sapiens in beeld brengen. Onze 46 chromosomen bestaan elk uit twee strengen DNA van ca. 1 miljard bouwsteentjes, de **nucleotiden**. Het onderzoek is gebaseerd op de analyse van het mannelijke Y-chromosoom dat uitsluitend van vader op zoon vererft. Het uitlezen van de volgorde van die nucleotiden bepalen van elk individu de typische reeks of het **haplotype**.

In onze cellen bevinden zich twee soorten DNA: het kern-of **Y-DNA** en het mitochondriaal of **mtDNA** dat via de vrouwelijke lijn wordt doorgegeven. De DNA-strengen kopiëren zichzelf om nieuwe cellen te maken. Daarbij ontstaan foutjes, **mutaties**, die bij de volgende kopieersessie worden doorgegeven. Er zijn 2 soorten mutaties. De zeldzame **puntmutatie** (SNP of snip) komt op één bepaalde plaats van het chromosoom gemiddeld één keer om de ca. 1 miljoen generaties voor bij mannen en vrouwen. Zij is dus uiterst geschikt om de menselijke migratie of **genografie** te bestuderen. Dat opent perspectieven voor de studie van de regionale en lokale geschiedenis. De **herhalingsmutatie** (STR) komt gemiddeld 1 maal per 182 generaties voor, maar enkel bij mannen. Door vergelijking van deze STR-waarden is het mogelijk om onderlinge verwantschappen te bepalen. Men kan eventueel ook vergelijken met oud DNA uit archeologische opgravingen, maar dat is technisch nog moeilijk en zeer duur.

Door vergelijking van de haplotypes van verschillende mannen kan men ze opdelen in een 20-tal grote haplogroepen. Dankzij de snips deelt men die dan weer op in subhaplogroepen. In gewone mensentaal: mannen die tot dezelfde haplo- en subhaplogroep behoren, stammen af van een gemeenschappelijk voorvader. Dat is de basis van de **genetische genealogie**.

DNA-onderzoek combineren met klassiek genealogisch onderzoek is het opzet van het DNA-projecten van Familiekunde Vlaanderen (2009-2018, met meer dan 1700 deelnemers). Na de bepaling van hun haplo- en subhaplogroep werden de deelnemers onderling vergeleken. Daarbij vond men dat **42,63 %** genetische verwant was. Beschouwden we uitsluitend de deelnemers van “Belgische” origine, dan steeg dit cijfer zelfs tot **49,93 %**. Dat betekent dat ze tussen nu en ca. 1000 jaar geleden een gemeenschappelijke voorvader hebben. Een uniek resultaat. Het project kreeg dan ook internationale belangstelling. We publiceerden de resultaten in twee boeken: *DNA Brabant* (uitverkocht) en *DNA België* (info: www.dna-benelux.eu). ***Nieuwe wetgeving maakt thans DNA-staalafnames en DNA-analyse door FV of door KU Leuven onmogelijk in België.***

Familiekunde Vlaanderen zet daarom dit **DNA-BENELUX-PROJECT** nu verder als louter ondersteunende organisatie op het vlak van genealogie en genetica. Zelf organiseren Familiekunde Vlaanderen en KU Leuven geen staalafnames meer maar elke geïnteresseerde man kan nog steeds terecht bij internationale laboratoria of organisaties waar deze wetgeving niet van toepassing is. Met hun aldaar bekomen resultaten kunnen zij zonder onderscheid van nationaliteit of afkomst in het DNA-Beneluxproject instappen als externe deelnemer. Het project staat open voor iedereen met voorouders **in de huidige Benelux-landen en de aangrenzende gebieden in Frankrijk, Duitsland en Engeland.**

Belangstellenden kunnen de deelnemingsvoorwaarden en de privacy-bepalingen en een inschrijvingsformulier downloaden van de website www.dna-benelux.eu . Indien dat niet lukt, vraag ze dan bij de projectleider aan via mail marc.vandencloot@telenet.be.

Familiekunde Vlaanderen verleent ook zijn medewerking aan diverse DNA-projecten van de KU Leuven en Histories vzw.